

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

De tutoribus et curatoribus datis ab his qui ius dandi habent

[urn:nbn:de:bsz:31-319110](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-319110)

Si legitimus an clericus possit esse tutor. di. cit bal. i. l. p. byteros. C. de sacrosan. eccle. q. non cuz in minoribus p. situ ti no suscipiant tutelam uel aliud offi eius seculari p. illuz ter. z uide bal. i. l. generaliter ad fi. de epi. z cle. ADDE q. bal. cofi. c. lxxij. pmo li. tenet q. clerus laici tutor esse possit z laic. cle rici. Sna. to. vi. de i. fi. mili. spec. de tu. s. si uero. v. sed pone pater.

Si legitimus. Capitis diminutio peunt legitime tutele et iam suscepte. b. d. C. Quero qd de sacerdotibus an possint esse tutores. Videtur qd no: ut. l. no distinguemus. s. sacerdotio. s. de ar. bi. rex. habemus in auc. p. byteros. C. de epi. z cle. f. q. possint esse uolentes no ut cogant inuiti: qd dic ut ibi: z hoc in clericis no in religiosis. Si aut esset monach. uel canonicus regularis tunc distincte sibi iter dca est tutele de iur. civili: ut. d. auc. p. byteros in fi. idez in epo ut ibi p. Sed q. daz canonice dicunt q. de iure canonico secus e: ut in decretis. lxxvj. di. c. puenit. z ibi no. z no. spec. de tute. s. generalr. n. ut exipit q. est eps.

Atestato. Qui no reliquit tutores est itestatus quo ad tutelaz. z mortuo testamenario deuenit ad legitimos. b. d. iste tex.

Reliquero. Qui sunt in pari gradu agnatiois pariter uocant ad tutelaz. b. d. cum. l. se. dicit Jac. de are. q. hodie nepos ex alio filio preferit in tutela sicut in successione: ut in auc. de her. ab inte. s. si igit. quod satis plz.

Inato. Propinquo cognatus no ipedit sequentem agnatum: nec propinquo cognata ipedit sequentem cognatum. b. d. C. No. hoc qd dr de matertera q. est soror matris. z sic cognata q. no ipedit filios fratris ipsius matertere: hoc est filios auiculi qui filii sunt cognati. z sic hcs casum q. i defectu agnatorum tutela deuoluit ad cognatos. d. i. s. l. i. in prin. Alii uolentes hoc effugere dicunt hic loq. de filiis frs ipsius ipuberis: z hoc nullu hz dubiu: qa illi pferunt matertere qa agnati. Item matertera no esset in pximiori gradu: z sic no corrideret ad id qd in prin. l. dr sm dy.

De tu. z cura. da ab his. Rub.

De tutoribus z curatoribus datis ab his qui ius dandi habent. Rub.

Post tutela testamentaria z legitima deuenit ad datiuaz. ideo de ea ponit. in istitutis uero habemus titulum de attuliano tutore ubi tractatur de tutore datiuo. C. Item aduertendu q. hic in rubrica dr de tuto. z cura. merito qa et curator dat a iudice: in pcedentibus no dr de curatoribus: qa solus tutor est legitimus z testamentari: no curator: ut dixi. s. ti. i. sup rub.

Ex. l. sequenti. Quibus iudicibus competat ius dandi tutores. z an ualeat datio tutoris sca a iudicibus chartularijs habentibus potatem a principe. z qd de datione que fit p. p. fides ciuitatu. z tutor dz dari a iudice sub quo est pupillus nisi def. ad lites qa pot dari ab illo sub quo lis agitat. z an eo ipso q. dico me pu finu intelligat originat. z qualr pupillus possit hre domicilium. z statuta ciuitatu disponetia circa habilitatem psonae no pphedunt psonas no subiectas. Quis aut debeat dare iudice pupillo cu est originarius in uno loco. z hz domicilium in alio bonaqz in alio uide remissue in fi.

Sue procosul. Is pot dare tutorem cui est concessum z illi qui sue iurisdictioni subest. b. d. C. Op. dr hic q. uice gerens p. fides pot dare tutorem. Contra datio tutoris est mixti ipeij: ut. s. de tutel. l. muto. s. tutoris. ergo no pot fieri p. delegatu: ut. l. i. s. de offi. eius cui ma. est iuris. Dicit glo. itelligo eo casu quo me. z mixtu

iperium pot delegari ut p. fide abnt. Ita so. v. f. contra casum. l. ij. C. de offi. eius qui uice alte. ge. z quod ibi no. Sustinedo glo. dicit dy. q. quantum ad cognitionem pot demadari merum ipeij: ita loq. ista glo. sed no quantum ad executionem ut in contrario. Tu dic q. ista pnt esse uera in delegato seu in ipo uicario ab ipso p. fide cofituro: ut. d. l. i. s. i. de offi. eius cui man. est iuris di. sed ille cui madat a principe ut uice p. fide gerat mortuo p. fide uel et abnt hz merum z mixtum ipeij et quo ad executionem: ut hic z. l. i. s. deportatos. j. de leg. iij. C. Op. dr h. q. ius dandi tutores copetit quibusda. Contra imo oibus qui hnt merum ipeij: cum sit mixti ipeij: ut. d. s. tutoris. Dicit glo. spale hic: ut no copeat nisi spaliter mandet. Idz tenet Ja. de are. ut dixi in. d. s. tutoris. C. Quero qd de istis tutoribus qui dant ab istis iudicibus chartularijs habentibus potatem seu auctoritate a principe uel a comite cui princeps pcessit an ualeat. Glo. dicit q. sic z bene. de hoc no. in spec. de tu. s. i. s. qd d. his. fac. qd no. C. ubi z apud que. l. fi. C. Quero tutores z curatores dant hodie a iudicibus ciuitatu an pcedat datio de iure. Pe. dicit q. sic ppter cofuetudine: ut. C. de emcipa. l. i. z. l. fi. Puto q. pcedat etiam de iure. qa oibus magistratibus est pmissus: ut. j. e. l. iij. Genio ad secunda partem. C. No. q. oportet pupillum esse de iurisdictione eius q. dat tutorem: qd tene metri: quia si esset aliq. pupillus clericus: tutor deberet dari ei auctoritate iudicis sui no iudicis secularis: in casu tui pot dare tutorem ille q. no habet eum in sua iurisdictione: puta in lite que uertit coraz eo: ut. l. fi. s. i. C. de admi. tu. quod no. C. Item no. tex. hic qui dicit eiusdem puincie uel ubi domicilium habebat. p. hoc q. dicit eiusdem puincie itelligitur. f. origine: ut gl. dicit. z sic uidef casus q. eo ipso q. dico me perusu uel de perusio intelligitur. f. origine. z examinaui. j. ad municipi. l. i. C. No. etiam q. pupillus pot habere domicilium quod est mirabile. Nam domiciliu paternum no trasit ad eum: ut. l. assumption. s. fi. j. ad municipi. sed no v. q. ipse possit cofituere domicilium sine tutore cum p. hoc obligat. So. itelligo q. habeat domicilium. f. qm cofituere re ipsa qa ibi hz maior partem fortunaru suaz: ut no. in. l. heres abns. s. de iudi. uel possumus dicere q. pupillus possit cofituere domicilium in loco ad hoc ut possit habere tutorem: quod uidef sentire Bzo in suma. C. ubi pe. tu. C. No. ex hac. l. q. statuta ciuitatum que disponit circa psonam legitimandam ad aliquem actu no porriguntur ad eos qui no sunt sue iurisdictionis: sed ad eos tui qui sunt originarij uel habet domicilium ut hic: secus in statutis que disponit circa solenitatem alicuius actus: quod plene examino in. l. cuctos populos. in repeti. mea. C. de sum. tri. z fide ca. C. Ultimo querit dy. hic quid si pupill. in uno loco sit originarius in alio habet domicilium in tertio loco habet bona ubi nulluz hz domiciliu: quis dabit tutores illis facultatibus. glo. z doc. tangunt in. l. i. C. ubi pe. tu. dca in. l. pupilli. j. e. z ibi uidebitis.

Um quidam. Propter appellacionem alioz dat tutor ad tps. b. d. C. Op. a datione tutoris no appellat: ut isti. de excu. tu. s. q. aut. z. j. qm ap. fit. l. i. s. si quis tutor. Glo. dicit q. hic loq. sm iura antiqua. tu dic q. hic appellat a snia reprobate excusatiocem z sic concordat cum contrarijs.

Sue p. cosul. s. tu. toris. Ibi hoc et repre. hedit bar. vi. cens q. hoc est mixti ipeij. z uide q. dixi p. bar. in. l. i. in. ix. z. x. col. de iuris. om. iudi.

C. No. q. uide au. ge. nerali. s. epi. z cleri. z ibi quid si tutor est clericus. z de hoc uide que dixi post Bar. in. l. legitimos. s. tit. i. s. fi. Sed quero an pupillus possit proga re iurisdictionem sine cofensu sui tutoris uide Bal. in. l. i. C. de iur. o. iudi. z uide ibi de iudice incopetenti ad dand. tu. torem.

C. Querit dy. de hac. q. uide decifionem p. eu in. l. pupillo. j. eo. z in. l. i. q. pe. tu.

Uo dā di. Et vide bar. in. l. i. in iij. col. & ibi scripsi plene in. ix. col. cū seq. de iur. om. iudi. an possit delegari datio tutoris.

Retor cōpromitti. Que cōpōmitti in arbitrio. uide per bar. in. l. i. nō distinguem⁹. §. que situz. §. de arbit.

Nec cōpromitti. an qō tutele cadat in cōpromissum. faciunt no. per bar. l. i. si qō in p̄scribē. d. pac. & no. bar. in. l. si. C. vbi & apd que. p. spec. i. ti. de arbit. §. restat. q. qd si pater.

Statutor ADDE q hoc seq. ro. p̄silio. c. l. i. j. & c. x. v. i. j.

Ilud. i. p̄ istam. l. bar. to. in. l. hoc aut. in prin. ex qui. cau. i. pos. ea. dixit q tutorē potest dare iudex pupillo et si a nemine petat de quo et vide que scripsi i. l. i. i. j. col. d. iur. om. iud. di. Sed que ro q̄ tutor datur absenti. vide bal. in. l. i. j. C. de nego. ge. al. le. per Bal. in. l. qui habet. §. pupil. lus. de tutel. & bar. i. l. q. si forte. §. sūt qui dicūt. de solu.

On tñ n de materia huius. l. dixi post bar. i. d. l. certaruz.

Uo dādi. Cōp. isti. de at. tu. §. sed hociur. dic ut i gl. & bñ. Cōp. de. l. et. §. de tute. dic ut ibi. Ex. l. sequenti.

Officiales nō p̄nt cogere ut partes i se p̄promittāt. & qō tutele nō p̄nt cōpromitti et stāte sta tuto q̄ oēs cause cōpromittantur.

Retor. Pretor nō p̄nt se dare tutorē v̄l delegare. h. d.

Quero de intellectu illoꝝ s̄boꝝ: nec p̄promissari. r̄. Glo. exponit duob⁹ modis. Primo q̄ nō p̄nt se facere arbitri: q̄ no. §. officiales q̄ cogunt partes ad p̄promittendū in se. de hoc. §. d. arbi. l. sed si in seruū. §. ij. Scōdo exponit q̄ arbitri nō p̄nt se dare tutorē: sed de hoc p̄promittat inuit q̄ qō de tutela possit p̄promitti: q̄ nō plz q̄ ē mixti iperij: ut. l. tuto. §. tutoris datio. §. d. tute. ergo nō p̄nt p̄promitti: ut. l. nō distingue mus. §. iul. & §. se. §. de arbit. Preterea nō cōpetit nisi eis q̄b⁹ cōcedit sp̄aliter: ut. §. e. l. i. Preterea nō p̄nt delegari nisi habēt iurisdictionē: ut. j. .e. l. nec mandāte. ergo eadē rōne nec p̄promittit. C. Sed qd dicemus ex forma statutoꝝ q̄b⁹ caues q̄ oēs cause p̄promittant in arbitros: & arbitratōres de iure: & de scō an si sit iter duos cōtētio de tutela ueniat in cōpromissum. Rñ. non q̄ illud cōpromissum in arbitratōrē est q̄dā trāsactio: ut in aut. ut dif. iudi. §. i. & ibi no. q̄ trāsactio nō cadit in ista qōne. nō enim p̄nt q̄s dare pecuniam uel accipere ut sit tutor uel patiat alium esse tutorem: ut. l. in eos. §. de tutelis.

Ex. l. sequenti.

Curator daf iuitus & ignorans.

Ilud. Abñs & iuitus abñti & iui to potest dari tutor. h. d.

Op. §. de tutelis. l. q. hz. §. i. So. ibi in curatore q̄ daf ad lites. Cōp. isti. de cura. §. item iuiti. So. ibi loqtur in curatore adulti q̄ nō recipit curatorē iuitus nisi ad lites. Curator at ipse bñ daf iuitus & et ignorans: ut. l. si. in p̄n. C. de adm. tu. Est. n. munus publicū & iō p̄nt dari iuitus & et ignoras s̄m dy. p. hoc. j. de cu. bo. dā. l. .ij. §. sed an iuiti. & si daf iuit: ergo et ignoras & abñs: ut. l. q. p̄nt iuit. §. de re. iur. & l. iij. de fidei cō. li. glo. signat ar. §. §. de adop. l. post mortem. §. fi. & nō soluit. dic q̄ ibi in adoptioe q̄ ē actus priuat⁹ nec cadit iter abñtes sicut nec cognatio naturalis. sed hoc ē publicū munus q̄ cadit in ignorantē & iuitum. ita dicunt doc.

On tātū. Curator p̄nt dari ad auctorandum in uno s̄ctu tm. h. d. Aliud i tutore. quod dic: ut. l. certaruz. §. de test. tu. fallit in casu. l. i. p̄uberi. j. e. di pi in. l. hereditas. in prin. §. de te. tuto.

Ec mādāte. Tutela datio nō p̄nt mādāte. r̄. ei q̄ nō hz iurisdictionem sed hñti iurisdictionē sic. h. d. tex. cum glo. quā uide per te.

Si pretor. Qui nō itelligit hz beat iurisdictionē nō p̄nt eam exercere. h. d. Ex. §. sequenti.

Tutor dari p̄nt in diē feriatā in honorez dei si non def ex inquisitione.

Dari p̄nt. Tutor p̄nt dari die feriat⁹. h. d. C. Quero qd de die feriatō in honore dei. Ja. de are. dicit q̄ forte illo die poterit cum hoc spectat ad pietatē: ut extra de ferijs. c. fi. & C. de fer. l. fi. que lex facit ad hoc. & hoc nisi fiat cum inquisitione: tunc enim dz fieri iudice sedente pro tribunali: ut. l. naturali i. fi. §. ti. ij. Ex. l. sequenti.

An tutor dari possit ad unū articulū & an i ad eūda hereditate sit necessari⁹ tutor. & qd i agno scēda bonoꝝ possessio. & siēda resti. treb. & an solus tutor sine pupillo possit adire.

Puberi. Seipam sumat. C. No. q̄ tutor p̄nt dari ad unū articulū et hoc exp̄sso

.f. ad hereditatē adeūdā. & hoc ex cā: qd declara ut dixi in. l. si h̄ditas. §. de testa. tu. i. p̄n. Cōp. q̄ nō sit necessari⁹ tutor ad adeūdā h̄ditatē: ut .C. q̄ admit. ad bo. pos. l. bonoꝝ. Glo. dicit aliō in bonoꝝ possessioe. postea subiūgit idē in utro qz casu & bñ: q̄a sicut bonoꝝ possessio p̄nt agno sci auctoritate iudicis in defectuz tutoris ut ibi: ita p̄nt hereditas adiri: ut. l. si ifanti i fi. C. de iure deli. C. Quero qd i restōe trebellianica. Rñ. idē ut in glo. Quero an solus tutor possit adire sine pupillo. Glo. dicit q̄ nō si ē maior ifante: lz bonoꝝ possessionez possit acgrere. Cōtrarium no. in. d. l. bonoꝝ. sed qd hic d̄ ē verius: ut no. in. l. potuit. C. de iure deli. & ita tenet dy. dicā in .l. tutor. j. de bo. pos.

Ex. l. sequenti.

Quā error ipediat dationē tutoris. uide i p̄n. Et an ualeat tutoris datio scā a iudice alio petē te de matre non faciēte mētionē: ibi. Venio. Et an cū de matre sit mentio debeat ipsa req̄ri: ibi. Quero an. Et qd si iudici narratū fuerat de matre & tutorē sine inquisitione dederat an p̄iudicet matri: ibi. Sed tūc. Cūqz pupillus hz tutorē de facto nō de iure debeat narrari de qualitate cuz alius petitur: ibi. Quero qd.

Tutor. Si in cā dādi tutorē errat datio ē nulla. h. d. Primo

loqtur in sp̄e. Scōdo illud pbat p̄ regulā generalē. scōda ibi. nā & si. C. Quero qd uult dicere erratū fuerit in facti cā. Dicit glo. q̄ credebaf non h̄re tutorē & h̄bat: uel credebaf nō h̄re p̄rem & h̄bat. in q̄b⁹ casib⁹ nō p̄nt dari tutor. Istud est v̄p̄ in se: sed nō p̄gruit legi. Nā in p̄ncipio loq̄t in casu in quo tutor p̄nt dari p̄ abñtiā alterius: ut. l. ij. §. e. & §. de tutel. l. q̄siti. sed nō ualuit datio: q̄a heccā nō fuit declarata iudici. Illud qd seq̄tur nā est r̄. uenit ad p̄bationē illi: sed nō esset bona p̄batio arguēdo de casu in quo non p̄nt dari tutor ad casum in quo p̄nt dari. dic ergo q̄ hic loqtur generalr quocunqz mō erret in petitione tutoris: nō dico de oī errore sed in facti cā. hoc ē in eo qd ē cā hui⁹ facti. f. datiois tutoris datio nulla ē. s̄tē in aditione hereditatis. nā oīs error nō ipedit sed ille q̄ ē in cā aditionis: ut .j. de acq. her. l. si is ad quē. Exēplū ergo huius regule unū hēs in prin. hui⁹. l. q̄a cā q̄re poterat dari tutor erat abñtia alteri⁹ tutoris: sed si tutor fuit dar⁹ ex alia cā nō ualeat datio. Idē quocunqz mō erret in cā datiois. Exēplū ad datiuū nō p̄uenit donec ē spes testamētarie: ut. l. si sub cōditiōe. §. de testa. tu. Itē donec subest spes p̄rimio r̄ū legitimoꝝ: ut. §. ti. i. l. i. §. si apud hostes. & l. nō solū. §. si libert⁹. j. de excu. tu. Itē si prim⁹ ē re mor⁹ uel excusat⁹. Itē si p̄rimior appellauit: ut .l. si i p̄uberi. j. e. & ibi dicā. Itē si primo est credi tor: ut. l. ij. §. e. ti. iste ergo cause uel altera eaz dz exprimi ut iudici sit notū: si ex alia cā daret non ualeret datio hic ē casus hic. C. Itē aduerte q̄ solus error in cā facit dationē nullā. si. n. errat in p̄sona q̄ daf q̄a dicebat idonea cū nō esset: dice bat diues cū nō esset: dicebat amic⁹: cū esset inimicus hec nō faciūt dationē nullā: ut. l. in eos. §. de tutel. sed faciūt eos posse remoueri. j. de iur. spec. tu. p. totuz. Sed p̄p̄ dicta v̄l multū fortiter.

Ec mādāte. n̄ dante. §. vari p̄nt die feriatā. an die feriatā possit dari tutor. & q̄. uide bal. in. l. actus. d. ferijs. & ibi etiam habes an possit cōfici inuentariuz & admistratio de cerni.

Puberi. ibi uide et probaf et in .l. fi. C. de tuto. & cu. qui satis non de de. & qd uoluit pau. de ca. in. l. bonorum. C. q̄ admit. sed p̄ bar. hic est glo. in. §. neqz. insi. de aucto. tu. et bal. in. l. potuit. de iure delib. & imo. in. l. restitue re. §. fi. ad treb. uide q̄ dixi in .d. l. bonorum.

Tutor. sed cōtra. vi de bal. in. d. l. fi. ut p̄ponis.

C. de pfr. tu. l. si ut pponis. ubi ei q̄ hēbat tuto-
rem datū in testō inutiliter q̄ debebat cōfirmari
fuit datus tutor a iudice de illo nō facta mētiōe:
et tñ ibi dī q̄ ualet. ad idem q̄ dī in auē. matri
et auie. de tutore datiuo nō facta mētiōe de ma-
tre: ut ibi nō. Sed ad illā glo. dico ut statim dicā
declarādo gl. hic positā q̄ est illi cōtraria. **C.** ad
l. si ut pponis. dico q̄ tex. ibi dicit q̄ legitime fa-
ctum est et c. Intelligo q̄ iudici notū erat de da-
tiōe tutoris in testō sed pp̄ cessationē illi iudex
dedit aliū: ut p̄bat in. l. q̄ negociationes. §. testō
j. de adm. tu. uel ueri. et subtrū. q̄nq̄ tutor dat
a iudice ad petitiones alterius. et loquitur ista. l. et
q̄. s. dixi: ut exp̄sse dicit tex. i. l. tutor si fuerit pe-
tit. et ibi. nā et si quoquo mō in petitione et c. Si
aut̄ tutor dat pp̄rio motu iudicis si casus erat i
quo poterat dari lz sit erratū in cā tñ ualet datō:
ut. d. l. si ut pponis. et h̄o. v̄f. hodie p̄bari p̄ tex.
et de p̄ben. c. si motu pp̄rio. li. v̄f. sile in iure nō
si liber hō putans se seruū adit hereditatez mo-
tu pp̄rio talis aditio nō uitiat p̄ errores. secus si
ad petitionē alterius: hoc est alio iubēte: ut. j. d
acq. her. l. q̄ in aliena. §. si is q̄ putabat. **C.** Sed
q̄ro qd si plures sint cause pueniēdi ad datiuuz
et exp̄mis una an ualeat. **P.** tuto q̄ sic si illa ē sus-
ficiēs. ar. j. de acq. here. l. sed et si dubitē. **P.** Ve-
nio ad. q. glo. et q̄ro qd si tutor est datus a iudice
alio petēte nulla scā mētiōe de matre an ual-
leat datio tutoris. **G.** v̄f. hic determinare q̄ nō:
ut hēs in ea. **C.** contrariū huius determinat glo. in
auē. matri et auie. p. l. si ut pponis. **C.** de pfr. tu.
Spec. tāgit in ti. de tutor. §. nūc dicendū. h̄. qd
si mater. **B.** tāgit hāc glo. nā lz ante q̄ m̄ assu-
mat tutelā nō sit tutrix: ut in auē. de her. q̄ ab in-
te. defe. §. ex his. tñ ex quo petit icipit esse legitī-
ma: ut. j. ad t̄ercul. l. ij. §. si m̄. h̄. q̄ si pater. dixi
in. l. si q̄ sub p̄ditione. s. de testa. tu. sed legitio
supueniēte repellit datiuū: ut. l. si tutor reipubli-
ce. §. i. de tu. et ra. dif. et in. l. nō solū. §. sed si liber-
tus. j. de excu. tu. **M.** ob. l. si ut pponis. q̄ p̄fir-
mat nō habet loco legitimi sed in veritate ē da-
tiuus: ut dixi in. l. i. s. de pfr. tu. merito secū p̄pa-
tis aliū datiuū. ita dicit d̄. ista h̄ba magis p̄bant
istā glo. male dicere q̄ bñ. **M.** p̄cludit q̄ iterim
ualet datio sed m̄e postea petēte tutelā euane-
scit. glo. aut̄ dicit q̄ statim nō ualet. **H.** **D.** dof.
distinguit aliter aut̄ mater fuit in mora petēdi tu-
telā: et tūc p̄ferit datiuū: aut nō fuit in mora nec
est qd̄ ip̄tē sibi: et tūc p̄ferit ip̄a. ar. j. de adul. l.
si marit. §. si ex̄ne. facit. j. de iur. fil. l. edcō. §. ij.
et. ij. et. j. de adm. tu. l. tutor q̄ reprotorius. in p̄n. et
C. de his q̄ ut idig. l. fororē. qd̄ tenet. **J.** d̄ are.
P. e. et cy. in. d. auē. m̄i et auie. p̄ hoc optime fa-
cit tex. j. ad t̄ercul. l. ij. §. sed si mater. h̄. qd̄ si forte
et. **C.** de epi. et de. auē. p̄sbyteros. et ibi inuit q̄ ta-
cēdo p̄ q̄tuor menses sit in mora. **I.** ista h̄ba resp̄i-
ciunt q̄n̄ mater postea uenit et uult tutelā: sed si
mater nō peteret tutelā ex eo q̄ nō sit scā mētiō
de ea uitiat datio tutoris: et hoc ē qd̄ q̄rit gl. n̄ra
ad qd̄ p̄dicta h̄ba nō uadūt. dico ergo in qd̄e p̄-
posita q̄ si de m̄e in petitione nō fiat mētiō tu-
tele datio ē nulla: q̄a errat in cā: ergo et c. ut hac
l. iō. n. puenit ad datiuū: q̄a mater nō uult. **I.** tē-
iō admittit aliū ad petēdū: q̄a nō petit mater: d̄z
ergo hoc exp̄mi iudici. tex. ē. **C.** q̄ da. tu. pos. l. qd̄
dī. **P.** Quero an si de matre scā est mētiō in peti-
tione debeat ip̄sa regri. **T.** ex. in. d. l. qd̄ dī. inuit
q̄ sic q̄si iudex debeat ingreere an hoc sit uez̄ ibi
patet. qd̄ puto uez̄ si tutor darex ex inḡsitiōe: ut
l. naturalis in fi. s. ti. ij. sed si iudex uellet dare abs-
q̄z inḡsitiōe tutor: tūc sufficeret corā eo eē nar-

C. Quero
an. vide bar.
i auē. matri
et auie. et ibi
oīno bal. C.
q̄n̄ mu. tu.
offi. lū. p̄t.

ratū: nec enim h̄z necesse aliter ingreere. qd̄ p̄z: q̄a
p̄t fieri quolibz loco et tpe: ut. l. q̄ h̄z. §. pe. et qd̄
ibi nō. s. de tutel. **P.** Sed tunc q̄ro qd̄ si iudici
narratū fuerit et tutorē sine inḡsitiōe dederat an
matri postea tutelam uolenti p̄iudicet. **R.** si. tene
hoc casu distinctionē **D.** dof. f. an mater fuit i mo-
ra an nō: ut dixi. s. et qd̄ dixi de matre cui prima
cā est in petēdo tutorē. idem v̄f in ceteris ut de-
beat asserere iudici quō p̄ximiores cōsanguinei
seu agnati cessant petere tutorē cū sint admoni-
ti ne errent in cā facti: ut. j. ti. i. l. diuus. §. si qd̄e.
P. Quero qd̄ si pupillus hēat tutorē de facto nō
de iure an cuz̄ petis alius debeat de hoc fieri mē-
tiō. **R.** si. q̄nq̄z tutela nō uacat neq̄z de iure neq̄z
de facto: et tunc nō est dubitū q̄a nō p̄t dari ali-
tutor regulariter: ut. **C.** in qui. cau. tu. ha. p. to. h̄z
n casibus in q̄bus p̄t dari d̄z ille casus exprimi
coram iudice ne erret in cā: ut hic. **Q̄nq̄z** tutela
nō uacat de iure sed de facto: ut q̄a nō h̄z tutorē
q̄ nō administrat: et tunc idem: ut hac. l. in prin.
Q̄nq̄z tutela uacat de iure sed nō de facto: tūc pu-
to q̄ debeat fieri mētiō in petitione ne aliter er-
ret in cā. p̄bo q̄a regula est q̄ tutorez habēti re-
gulariter non dat̄ tutor: sed bene p̄t referri ad
ius et ad factū: ut. l. stipulatio ista. §. bi quoq̄z. et
§. se. de ver. obli. ergo deberet declarari. **P.** re-
rea sicut testm̄ quod ē de iure ualidū ip̄edit adi-
tionez ab itestato: ita testm̄ quod est de facto: ut
puta si est falsum cū heres dubitat: ut. l. cum fal-
sum. j. de acqui. here. **I.** ta h̄z p̄ tutorē existēte de
facto iudex aditur ad dubitationes an pupillus
tutorē habeat. **A.** idem q̄a si snia est nulla ex cā
intrinseca ita q̄ iudici manifeste nō liquet nō p̄t
deueniri ad aliam sniam nisi prima cassata: ut. l.
cum q̄rebatur. j. de re iudi. et ibi dixi. p̄ hoc habe-
mus decretales expressas. et de elec. c. cōsidera-
uimus. de cōcef. p̄bē. c. cuz̄ nostris. et c. post ele-
ctionem. et c. l̄ras. d̄z ergo hoc exprimi: et post q̄
factum fuit hoc iudici notū nō est necesse q̄ de
hoc ingrat cum possit dare tutorē sine inḡsitiōe
ut dēū est: sed lz ista rō ualeat: tñ iste scōo datus
nō posset sua auctoritate repellere primum qui
erat in quasi possessione: sed sup̄ hoc adhibetur
cause cognitio ne illi fiat iniuria. ar. j. de aq̄ quo-
ti. et esti. l. pe. et est exp̄ssuz in simili. extra de p̄cef.
p̄ben. c. lz. li. v̄j. **Q̄nq̄z** tutela uacat de iure et de
facto. quomō aut̄ de iure uacat liquet oibus. de
facto aut̄ uacare intelligo et si quis administrat
nō tanq̄ tutor uel si administrat ut tutor: et in ca-
su tali q̄ cōtra eum nō datur actio tutele: ut. j. d̄
eo qui p̄ tuto. l. i. §. i. et §. simili modo. et ibi nō.
L.um enim in illum non cadat hoc nomen pro
tutor: merito non p̄t dici q̄ de facto gerat ut
tutor. **I.**sto casu non est necesse q̄ fiat mentio de
tali administratore: sed debet fieri mētiō de alio
cuius prima causa est in tutela uel in petitiōe tu-
toris: ut. s. dixi de matre et similibus et c. **Bar.**

Ex. l. sequenti.

Q̄ue facere possit curator datus habenti tu-
torem. et que dicantur illa que iuris solēnitatem
desiderant.

Curator

P.resente tutor pu-
pillo nō p̄t dari cu-
rator. h. d. **C.** op. s. de tutel. l. solct. **S.**o.
intelligit glo. hic si est p̄ns et administrare p̄t.
Q̄uerit glo. nunq̄d ei q̄ nō habet aliq̄ue tuto-
rē p̄ntem uel abntem possit dari curator. **D.**icit
glo. q̄ sic p. l. istā. j. e. l. curatore. qd̄ nō. **Q̄**ue-
ro curator q̄ datur pupillo nō habēti tutorē qd̄
p̄t facere. **R.** si. oīa ex̄ceptis his que solēnitates

b **C.** tra-
c **t.** tor.
circa
prin. bar. te-
nuit p̄iū in
l. q̄ h̄z. §. fi.
in glo. in v̄.
talem. cū gl.
seq. s. de ta-
tel. et est tex.
et ibi clarius
archi. et Jo.
an. in. c. h̄. d̄
iudi. in. vi. et
bal. in. l. i. §.
si tutor ipu-
beris. j. d̄ co-
qui p̄ tuto. et
glo. l. i. ait p̄
tor. §. p̄mit-
tif cum glo.
iūcto tex. s.
de mino. et
bal. in. c. i. in
pe. col. d̄ m̄i-
li. v̄asal. qui
cō. est. et per
hoc et palia
ita alias con-
sului apud
mutinam.

[Marginal notes on the right edge of the page, partially cut off.]

S qui. vtrū fili⁹ teneat reddere rōnē patri vel ecōtra. vide bal. in i. l. si superflite. C. de dolo.

Diuus. fit sane mētis. Et quō cognoscat qd fit furiosus. vide no. per bar. lat. in suo tractatu de testi. in v. in existēte exponā prudētia ē r alid vt qz bz memoriā inordinatā. casus ē in. c. filij. d. hereti. in. vi. r ibi cū pōderat domi. d. sanc. gem.

aliud ē. i. qñ nescit pferre qd vult istd pbat. in. c. i. ver. si vo. de cle. egro. in vi. r ibi pon derat domi. de san. gem. et an vj de. ponere testif sup qualita te furioz: cū interrogat vid bal. i ru. C. si ex fal. instru. r in. l. furiosū. q te sta. fa. pos. et quō cognoscat qd eē fu riosus. vid q dicit l. i. l. cū dōtē. s. si ma rit. sol. ma. r vide not. p bar. in. l. nec codicillos. j. de codicil. p bal. i. d. l. furi osū aliqd p ro. in. l. i. in pñ. de v. ob. vbi dicit quē nō reddi fu riosū cor / pus suū ad sepulturā de ferri mandj cū cantibus rē. r mortej suaj nō iugē do. per ter. rii. q. ij. qui diuina. r. c. nō itaqz. qd aut i mente capto vel de mēte an dif ferat a furio so: r an. l. lo. qñtes i vno habeāt locū in allo. ang. in. d. s. si ma ritus. se re mittit ad no ta. per se. i. l. ex facto. j. d. vul. r pu. et ibi tenet q ll. d. vno trac tate non ex tendant ad alium per. l. si furiosi. C. d. nup. r vbi dicitur. i. d. l. fu riosū. et bal. in. l. humani tatis. i. ij. co lū. C. de im pu. r alijs. sub. r bal. in

iuris desiderat: vt. l. curatorē. j. de auē. tu. solē nitatē aut iuris dñderare arbitro: oēm actū per quē pupill⁹ obligat vel alienaret: sicut pzi adi tiōe hereditatis in q nō sufficit auctoritas talis curatoris: vt. l. cū in vna. s. i. j. de ap. r hoc iō qz p aditionē pupill⁹ obligat: vt. j. de acq. here. l. more. r iō nō posset esset in iudicio nisi cuz daf curator ad litē cū tutore suo: vt. l. q. hz. s. si pu pillus. s. d. tutel. pōt ergo interi iste curator ad mīstrare cōseruare bōa r recolligere fruct⁹ r si milia q sunt facti nō aut ea q iuris sūt. **Q**ue ro qd si talis curator esset dat⁹ cū tutor eēt pñs. Rñ. nō valet: vt hac. l. cōiuncta. l. pcedē. r h no. Ja. de are. s. d. test. tu. l. si plures. r ibi dixi.

S qui. pñi curatorē dari curator i Querit gl. an iste fili⁹ teneat reddere rōnē patri. r dic q sic licz secus sit in pfe. qd dic vt in glo.

Sanitas mētis cōprehēdit ex smonib⁹: r p dig⁹ ex factis: r testis dñ testificari pact⁹ exte rio res quos vidit cū de aliq animi qñtate queritur **D**iuus. Prodigio filio ad mris instan tiā daf curator. r pdig⁹ est q i smonibus videt sapiens in factis insipiēs. h. d. No. q ex sfermonib⁹ cōprehēdit an qd fit san mētis vel demēs. simile in. l. quidē de cōdi. in sfi. Scōo no. q pdig⁹ cognoscat ex factis nō ex smonib⁹. Ex quo no. q qñcūqz de aliq qñtate animi queritur testis dñ testificari per actus ex teriores quos vidit. facit. C. de predijs nauicu. l. i. in fi. r qd ibi dixi. li. xi.

Cū seruo def tutor r paria sunt aliqd in esse cōsistere vel de primo dduci in eē. r in casibus in qbus legitim⁹ tutor eē nō pōt r daf datiuus dñnēte cā reassumit tutelā. r quat intelligat q superueniēte legitimo cessat datiuus.

Ipuberi. Ita ē optia r au rea. l. suo pupillo in cā quā pōt hēre cū dño daf tutor: q dñ nit esse statī cū ceperit hēre pñonū r ltīme satis de derit. h. d. Pñio loquit in eo cui ē relicta liber tas r hēditas p fideicomissū. Scōo in eo cui est relicta libras directo: r hēditas p fideicomissū. Tertio rñdz cuidā tacite obiectiōi. Quarto for mat circa pdicta qdā dubia r soluit. scda ibi po stea. tertia ibi qñis. qñta ibi. qd ergo. Pñia ps sub diuidit in duas: q pñio oñdit p senatufcō. puilū esse ipuberi suo: vt ei tuto: def q petat hē de institutū cogi adire r illū maūtere: r ei hē ditatē restituē. Scōo in s. q tutelā. dclat q tpe duret h tutor dat⁹. r dic q statī cū hfs istu tur manūittit suū icipit eē pñon⁹: r p pñs tutor legitim⁹: r sic vt q cesset tutela datiuā. dic tñ q nō auferit pñio admīstratio: nisi pñon⁹ restituat

.l. ij. de inof. dona. alias de inof. testa. r in. l. sed r milites. s. iam autem de excu. tu. r imo. in. l. si vero. s. de viro. in. xi. col. solu. matri. vbi perse cte loquitur. ADDE qualiter iuro: pbetur a leg. cōsilio. cpl. i. li. Sicu. consilio. lxi. pe. de aneba. consilio. lxxij.

Ipuberi. Op. q seruo. add. l. i. r ibi glo. C. q da. tuto. pos. Ad va. tuū. adde bal. in. l. cum in eo. s. de pac.

Bi. Et hāc. l. no. limitat ang. in. l. testm. C. d. testa. vt ibi dixi. r de h vide no. p bar. in. l. i. s. solent. j. quādo ap. fit. r qd ibi p moder. r vi de qd no. dixit ang. in. l. nulli. qd cuiusqz vni. no. r ad hāc. l. vide an

ge. in. l. vacātia. de bo. vacan. li. x. in. v. charta. r bal. in autē. habita ne fi. p pa. in. rvi. col. ver. sed dubitatur. r in. l. ij. alias. ij. C. quādo fil. vel pri. ua. in ver. sed nunqd defectū alioz. r ad no. hic vide bal. in. c. i. si de in. uesti. lis oria. inter do. r vafal. r bal. in. l. iudicij soluitur. ff. d. iudi. r bar to. in. l. ij. j. ad muniti. Et istud dictuz bar. hic pbatur per tex. valde fin.

hēditatē r caueat rē pupilli saluā fore. **C**op. q suo nō def tutor: qz tutela ē ptās i capite li bero posita: vt. s. d. tutelā. l. i. i. pñ. r. l. si arroga ti. s. i. So. q dī suū nō posse hēre tutorē vey ē ni si dbeat fieri liber incōtinēti: vt h. qd no. **C**Ex quo no. q aliqd in eē cōsistere: vt de pñio dbeē dduci in eē paria sūt. fa. j. d. excu. tu. l. non tm. in pñ. r. j. q sine ma. ad liber. pue. l. vl. vl. aliter su nō pōt hēre tutorē nisi i casib⁹ in qb⁹ pōt cū dño litigare. Ita loqf h q tene mēti. fac. j. e. l. ei. q. r idē forte i filiofa. q de statu suo litigat cū pñe. ar gu. hui⁹. l. ei. q. **C**Altio no. ex h pñ. q in casib⁹ i qb⁹ ltīm nō pōt eē tutor: qz debitor: vt creditor pp litē deueniēdū ē ad datiuuz cui⁹ tutela dñcit statī cū ille dñerit eē debitor: vt h in v. q tutelā. statī enī q pñon⁹ dñnit eē debitor: re assumit tutelā ltīmā: qd bñ no. **C**Itē no. illud qd dī q supueniēte ltīmo cessat datiu⁹: itelligit postq ltīm satisfecit rē pupilli saluā fore: qd ē singulare. posses tu h dicere forte h est spē in casu isto. s. nō video rōnē r h vtilitati pupilloz cōgruit: r iō puto h gñalr. itelligi i quolibz ltio r sic dērmiat. l. si tutor: reipublice. s. i. j. d. tu. et ra. dif. r. l. nō solū. s. si libert⁹. de excu. tu. **C**Ve nio ad scōā pñe r op. q nō sit idē qd in pcedēti q: ille cui daf directo libertas ē libert⁹ orcin⁹ h ē familie testōis: vt. l. iij. s. plane. s. ti. i. Sol. nō ē idē oino nisi pōas q heres istitut⁹ sit d familia testōis hz Ja. d. are. **C**Venio ad tertiā pñe r op po. s. ti. i. l. i. s. iterdū. r. l. iij. s. plane. So. vt i gl

A omnē. Curator dat⁹ i locū tutoris abñtis daf i oēz rē. h. d. **C**Quero qd vult dicit i oēz rē Rñ. curator q daf ipuberi nō hñti tutorē daf i oēz rē q solēnitatē iuris nō requit: vt. l. curatorē. j. d. auc. tu. dixi. l. i. curator. s. e. s. curator: q daf i locū abñtis tutoris daf in oēm rē etiā q solēnita tē iuris requit: vt h p quā itur ad adēdā hēdi tatē: vt. l. cū in vno. s. i. de appel.

I qui. Hanc legem dclara: vt di xi in. l. si impuberi.

CSi nō ē iudex appellationū a pñore appellat ad decuriones r vacante sede epali succedit ca pitulū: r vacante papa cetus cardinalium.

Bi. Quī rectores nō sūt in ciuitate tutoris datio remanet apd pñio res vel ordinē decurionū. h. d. **C**Mo. di ligēter istū casuz. r sic in ciuitatib⁹ vbi nō ē iudex appellatiōis posset appellari a sentētijs pñtis ad ordinē decurionū. Item facit q vacāte epa tu remanet iurisditio apud capitulum r sic va cante papatu remanet iurisditio apud collegiū cardinaliū. circa que vide Inno. extra de ma. r obe. c. his que. Item no. q quando ordo de

tē quā papa viu⁹ exercebat. hoc dēdit text. elegēs l. cle. ne romani. s. ir rituz. de elec. per quem tex. cōfundit opi. bar. h inqñtum vult q vacan te sede papali appellat ad collegium cardinalium sicut ad ipsuz papā si viueret: qz male loquit bar. quia mortuo papa. iurisditō r ptās pape nō remanet apud collegium cardinalium. vt ibi est tex. hoc etiam voluit gl. ibi vbi ponit differentiam inter collegium cardinalium: r alia collegia. r idem voluit glo. in. c. i. vbi periculum. s. idēoqz. de elec. in. vi. vbi etiā pbat hoc tex. r glo. ma. in. c. i. de scisma. in. vi. nec ob. si dicatur q mino ra collegia pñt ergo multo fortius collegium cardinalium: qz rñdet q

in auten. vt nulli in. s. h peruenit. in ver. primio ribus ciuib⁹ quem tex al legat bal. p fing. in. l. ij. C. qñ fil. et bal. in. l. i. s. de offi. con su. i. xix. q. et tex. r ibi bal. in. d. c. i. **C**Apud ca pituluz. Ad de qd bal. p illum tex. in .c. i. si de in uesti. lis ori. inter do. et vafal. in pñ. dixit ibi mi rabilem esse tex. q ppter negligentia magistratus recurrit ad populuz ter re. r ideo est argu. scdm eū q si vacat iudex a po pulis dñ ap pellari ad populuz nō ad successo rem. r istam .l. non intel ligit habere locum in ac tio mere vo luntatis. p. l. ij. C. d. do na. r ibi late vid p cū bo num dictuz Inno. q vi detur facere in contrariū ADDE tex. in auten. vt nulli iudicū .s. hoc pue nitur in vñi primatibus ciuitatis quē text. ad hoc allegauit bal d⁹ p singu lari. l. i. ij. C. qñ fil. vel p. ua. r etiā idē bal. in. l. i. s. de offi. pēd. **C**Collegiū cardinalium ego dico q vacāte sede papali sacri collegiū fra trū domino rū cardina liū nō habz iurisditōne nec potesta

quo ad accelerandū puiffionem eccleſie in cuius puiffiones iminet periculum ſpāle eſt quod ſtatui debet. z ſic eſt ſimile ſm glo. in. c. accuſa. ſ. ſa ne de here. in. vi. z dicit etiā ibi glo. q. cardinalatus eſt officiū quā gl. ad de ad ea que dixi. in. l. i. ſ. de qua re. d. poſtu. z ex iſtis glo. ſequitur q. cetus cardinaliū vacāte ſede nō pōt facere cōſt. q. cōdere cōſt. eſt iurisdictionis vrvoluit gl. in. l. i. de iu. om. u. z In no. in. c. cuz acceſſiffet. d. cōſt. p. baſ i. l. nulli. d. ſe. z in. c. vt aia rū de cōſt. i. vi. z in. c. ec. cleſia. de cō. ſi. bart. in. l. oēs populi. b. iuſ. z iur. gl. m. i. c. nul. lus. lxxix. vi. dixit q. vacāte ſede cetus cardinaliū t3 locum pape mortui. ex q. ſequit qd vi det q. poſſit facere illud q. papa viu? ſ. gl. illa nō bñ loquit qz mortuo pa/ pa eccleſia ſi remanet ſiſi ſpōſo qui eſt xpa. vt volu it gl. z doc. i. cle. ne ro. mant. z i. d. c. i. d. ſcisma. in. vi. z i. d. c. vbi piculū e ſ. iu. text. e. tex. in. d. cle. ne romani z q. nō habe. ant iurisdictionē voluit bal. i. tracta. tu ſcismatis in. ij. col. i. ſ. ſuppono au. tem q. cardſ nales.

tionum tuto:em dat pōt dare vnū ex eis i tu tuto:em pupillo: qd no. ſm veram lec.

Entri. Entri nō dat tutor: ſed curator: h. d.

Ex. ſ. ſequenti.

De dñia inter tuto:em z curato:em.

Curatorē. Hoc intellige dicit gl. ca cognita. d3 ergo liq/ re iudici q. habeat aliū curato:ez z pcedere ſm ſomā. l. curato:ez. C. qui da. tu. pof. **Ultimo** glo. que eſt hic no. differentiaz inter tuto:ē z cu rato:ez quā vide z ſigna. ſed in eo qd gl. dicit q. curato: eſt tantū datus videbif habere aliam glo. cōtrariā: vt. j. de exca. tu. l. amiciffimos. q. dicit q. curato: eſt legitim? ſ. hāc tenet By. et oēs doc. z no. in. l. de creatioib. C. de epi. au.

Lire oportet. Mulie res non pnt eſſe curatrices. h. d. Fallit hodie in matre z auia: vt in auc. matris z auie. C. quando mu. tu. offi. ſun. po.

Si mater. Cum qd vna via pbihe tur alia nō debet eſſe per miſſuz. h. d. qd dicit in. c. cum quid vna: extra d. re. iur. li. vi. z ibi per By. de hac phibitione te ſtatoris vidi. C. ſi ſma. vo. l. i.

Eos. Abſens cā reipublice nō d3 dari tu tor: z ſi dat remittit. h. d.

Cuz reliquis. Cū tutor: datur ex inſtitutione inq ritur de monibus dandi: nec d3 dari ille q. ſe in gerit. h. d. Lerte qñ iſta inſtitio ſit debent req/ ri cōiuncti z amici pupilli: vt. l. ait ptoz. ſ. pe. ſ. ex qui. cau. ma. z quod no. j. ex qui. cau. in. pof. ea. l. hantē. z quod no. Inno. extra de transac. .c. h. in. ſi. **Ultimo** no. q. qui ſe ingerit eſt ſuſ pectus. ſa. l. que oia in. pñ. ſ. de pcura. qd facit p teſtem qui deponit nō citatus de quo dixi. j. d. bis. qui. vt in di. l. poſt legatum. ſ. is vero.

Qui nō ſunt. Nobil es pnt eſſe tuto:es populariuz z ecōuerſo. hoc dicit. C. Op. j. de exca. tu. l. ſpadonem. ſ. i. So. By. aut qui ſunt in hac dignitate dantur illis q ſunt in aliqua dignitate ſ; minoz: ita loquit h. ſecus ſi in nulla: vt in cōtrario.

Iuus. Si idoneus tutor: in civi tate nō reperit perquirif i civitatibus circūſtātibz. h. d. C. Op. z videf q. iudex poſſet dare eū qui nō eſt de ter ritorio ſuo pbotenus z ſcribere illi iudici cui il le tutor: ſubefit: vt eū cogat ſicut i interlocutoria de mittēdo in poſſeſſionē rerū que ſūt in alieno territorio: vt. C. de iudi. l. pperandū. ſ. ſinautē z de bo. auc. iud. pof. l. cū vnus. ſ. is q. Sol. ſm Ia. d. are. ibi iudex. pñūciat de bonis rōe pſone litigātis q. ei ſubefit: ſ; pſona eius que volebat dare tuto:ē nō ſubefit pñcipaliter nec acceſſorie.

Arato:em. Curato: dat i puberi durat vsqz ad pubertatez. hoc dicit quod dclā ra: vt dixi in. l. queſtum. z l. ſolet. ſ. d. tuteſis.

Ex. l. ſequenti.

Can valeat datio tuto:is in qua erratus eſt ra tione etatis: z an valeat curatoris datio cuz dat prodigo qui non eſt.

ADDE ſi vis uidefe verba ſormalia bui? appoſite barba. conſilio. pñi mo vbi late de prāte pape z cardinalium z in. xxij. col. bic dicta plenius reperies: z vide que poſui poſt ſmol. in. cle. ne romani.

C tñ ex eis. Qñ ordo decurionū dat tuto:ē an poſſit dare vnū ex eis in tuto:ē vide glo. z bar. in. l. plane. qd cuiuſqz vniuer.

b Lire oz
c. cū re
ligo. vi
de d hac ma
teria p bar. i
l. ſi finita. ſ.
tubem? i. iij.
col. de dam.
infec.
c. T q nō
ſit. ad
de que
no. bar. p il
lū tex. i. l. cuz
vni. z i. l. iij. a
lias. i. d. ado.
d. Juus.
v op. vid
in ſimilit? pe.
in ti. d. ſindi.
ſ. debet aut
ſieri.
e. Lire e
greſſe.
hāc. l.
no. limita ſz
bal. in. l. ij. C
qñ puoc. niā
fuiſſet ſuper
etate diſpu
tarum.
f. Uſillo
p non po
teſt vide i ſi
mili bal. i. l.
ij. de pben.
emp. z ad
bar. in. l. i. q
pe. tu.

Lire egreſſe. Si tutor: dat impuberi ci q nō eſt nō valet datio. h. d. C. Op. d re iu di. l. pſeſ: z l. cuz platis. So. gl. intellige q. h erat expreſſus error: in ſnia aliter ſectus. idē vide tur ſentire in l. labeo. j. de vſuca. z inſti. q. nō eſt pmiſ. ſace. teſt. ſ. item p digus. Idē tenet By. in. l. is cui bonis. j. de ſbo. ob. vbi glo. tangit. z hoc ppter aucto:itate rei iudi. vt. j. de re. eozuz. l. ſi. z l. ſi ſi pecunia. ſ. itē queri pōt. Cōtrariuz videf dicere gl. C. qñ puo. nō eſt ne. l. ij. z. C. de peti. here. l. ſi putas. z h tenet Be. z Ja. de are. z Ly. in. d. l. ij. qñ puo. z dicunt q. eſt caſus i. l. tuto: ſi peritus fuerit. ſ. e. z verū dicunt. C. ad dictū By. z glo. rident q. quedā eſt ſnia que ſi ſemel eſt vera ſemp z incōmutabiliter eſt vera. z tunc pcedit diſtinctio an ſit expſſus error: in ſen tētia vel nō: vt. d. ll. ſed qñ ſnia non durat ſemp vera: vt datio tutele que extinguit adueniēte pu bertate: tunc nō pcedit dicta diſtinctio: vt h et .d. l. tuto: ſi peritus fuerit. ſ. e. ſm eos. q. ſo. nō placet. ſed dic q. diſtinctio eſt inter ſniam z dē re tuz. nā decretuz interpoſitus ex falſa cā etiaz nō expſſa eſt ipſo iure nullū: vt. l. i. ſ. hec ſba. j. ne vis ſi. ei. z. l. cū vero. ſ. ſubuentū. de fideicomif. lib. z bic. z. l. tuto: ſi peritus fuerit. ſ. e. In ſnia pcedit iſta diſtinctio. qd dicit vt dixi in. l. ſeruo in uito. ſ. cū preto: j. ad trebel. C. In ppoſito tñ ſunt alique glo. q. dicunt verū. nam qñ datur tu tor: vel curato: rōne etatis: tunc ſi in h eſt erratū datio eſt nulla ipſo iure: vt h z. d. l. tuto: ſi peri tus fuerit. z glo. q. dicunt cōtrariū nō dicunt ve ruz. Qñqz datur curato: alicui vt p digo: tunc l3 in h ſi erratū tñ valet datio: z ſic bñ loquit gl. j. de vſuca. l. labeo z inſti. q. nō eſt pmiſ. ſa. teſt. ſ. itē p digus: rō qz declaratio etatis ſit a natu ra: declaratio p digalitate ſpectat ad iudicē. vñ ſic eſſe p ſitate habef ex quo iudex declarauit ad qd facit qd dicitur doc. in ſi. in. l. i. ſ. idē pō po. j. quod ſal. tu. auc. z hanc diſtinctionem fa cit glo. C. de cur. fur. l. i. dixi in. l. is cui bonis. j. de verbo. obli. Ex. l. ſequenti.

Quis det tuto:ē pupillo cū rōe originis do miciliū. z fortunariū bz diuerſos iudices.

Uſillo. In loco originis datur tutor: a iudice domicilij

alias datur a iudice originis ſi in vtroqz habeat bona. C. Op. dicit bic rerū. Cōtra quia dat perſone nō rebus: vt. l. q. pſone. de teſt. tu. So. bic danſ perſone pñcipalr: ſed rerū limita tur admiftratio: vt ibi dixi. C. Quero pupillus ſortitur bic originē ſtorētie habet domiciliū: in tertio loco habet bona vbi nō ſortitur originez neqz rōne for. i. originis: neqz rōne domicilij: q liter dabitur tutor illis bonis. Iudex enim ori ginis vel domicilij nō poteſt: vt h. Iudex illius tertij loci nō poteſt: q: perſonaz nō habet i iu risdictione: vt. l. i. ſ. eo. By. vt quidam habēt po nit in. l. i. C. e. z arguit p z cōtra. Ly. referit in. l. i. C. ubi pe. tu. ubi glo. tangit. By. tenet q. iudex domicilij uel originis poteſt dare tuto:ez cuius admiftratio porrigatur ad omnia bona alle gat. l. magis puto ſ. illud. j. de re. eorum. Sed glo. uidetur tenere cōtrariuz: ut. l. nō ſolum. ſ. qui teſtamento. j. de exca. tu. z male. q. p opi. By. z ſequaciū e caſus expſſus. j. de exca. tut.

.l. ppter litē. §. licet vbi ad vniuersū patrimonū dicitur datus: lz possit se excusare de bonis q̄ sunt in alia puin- cia. si igit̄ habet necesse se excusare: ergo valet datio: vt .s. l. pxi. C. Ad hāc. l. r̄idet fateor q̄ iudex originis po- test dare tutorē qui administrat t̄m bona originis. z eo- dē modo iudex domiciliū: q̄ lz est quedā vniuersitas: vt .l. si cuz testō. §. de testa. tute. Dico etiā q̄ iudex tertij lo- ci in quo nō hz domiciliū neqz originē poterit dare cura- torē illis bonis: q̄ sunt in sua iurisditiōe: cū curator def- p̄ncipaliter rebus nō p̄sone: vt. l. in copulandis. C. d̄ nu. z hoc vult dicere tex. in. l. iurisperitos. §. cum oriundus. j. de excu. tuto.

Ex. l. sequenti.

Quā vnus tutor possit p̄ alio esse fideiussor.

Omanus. Potest q̄s dari tutor ei p̄ quo tenet. h. d. C. Op. q̄ a creatiōe tutele nō appellatur: vt. l. i. §. si quis tu- tori. j. quādo ap. sit. Sol. dic q̄ appellatur a snia repro- bante excusationē. C. Ultimo no. hanc. l. in qua ē casus q̄ vnus tutor p̄t esse fideiussor p̄ alio. q̄d intelligit dy. si est idoneus z soluedo. alias secus: q̄ hoc est in fauorē pupillorū q̄d intelligas q̄tuz ad hoc q̄ iudex nō possit recipe contutorē in fideiussorē: sed si recipit paup̄tas ei nō viciaret: vt. C. de iure do. l. mulier. q̄d declarabo in. l. paup̄tas. j. de excu. tu. z est argu. optimuz. ista. l. q̄ plu- res accusati vel inquisiti vel simul cū armis inuenti pos- sint inuicem fideiubere.

I peregre. Tutoribus datis debet per iudicem infra triginta dies nunciari. hoc dicit. facit. j. ti. ij. l. quidam de cedens. §. si. declara vt in glo. tua.

Qui petant tutores.

Rubrica.

Materis. Mater tenetur filiis impu- beribus petere tutores z cu- ratores non adultis. h. d.

Ex. l. sequenti.

CAn agnatis q̄d spectat successio imponat necessitas petendi tutorē: ibi. Op. Et an tutor legitimus qui debz succedere priuetur succes. si nō petierit tutorem: ibi. Itē Et quādo puniat mater nō petēs tutorē: ibi. No. Et an petito tutoris dbeat esse cū effectu: ibi. No. q̄. Et an cū sunt duo tutores legitimi eiusdē grad⁹ an vnus p̄ aliuz excuset: ibi. Quero. Et an p̄mo excluso a successiōe p̄ ne- gligentiam secūdo incūbat necessitas petēdi tutorem: ibi. Quero primo. Et an cum mater z exneus substituti sunt pupillo cui incūbat onus petēdi tutorē talis: vt si n̄ petant repellant a successiōe z p̄mo de substituto vide: ibi. Et p̄mo. Et secūdo de matre vide: ibi. Secūdo. Et q̄ neuter admittat ad succes. ibi. Quod neutri. Et qua- liter substitutus a succes. possit repelli cū nō petijt tutorē vide: ibi. Circa. An autē excluso substituto mater admit- tatur: ibi. Secūdo. z ibi. his p̄missis. Et an matre z sub- stituto exclusis veniant alij: ibi. Tertio.

I minores. Pupillis petendi tuto- res sunt a matre. alias p̄ uatur successione z a libertis q̄ alias punientur z alij agnati vel cognati possunt hoc facere: sed si neglexe rint non punientur hoc dicit. C. Op. q̄ etiam agnatis q̄ spectant succedere imponatur onus petendi tutores: vt .C. de legi. here. l. sciant. So. dicit glo. intellige in agna- tis illis quibus nō defertur hereditas ab intestato. si enī defertur tunc punirentur sicut mater: vt. d. l. sciant: z hoc p̄batur. j. ad tertul. l. ij. §. quid si nepotibus: vbi dicit d̄ auia ita dicit glo. Ista so. est recte cōtra istum tex. qui ex- p̄esse dicit q̄ hec necessitas est matri z libertis tantum imposita. nec de iure antiquo reperitur q̄ alijs agnatis i- poneretur hec necessitas exp̄esse nec per rōnem. rō enīz quare matri imponitur necessitas est materna pietas: vt .l. matris. C. e. que ratio cessat in alijs agnatis. Non ob.

q̄ dicitur de auia. ideo enim auia est: q̄ mater fuit: z ideo durat ratione materne pietatis. z appellatione matris continetur auia. z appellatione filiorum continentur ne- potes in hoc casu: vt. d. l. ij. §. quid si nepotibus. j. ad ter- tul. z id quod dicitur in. l. sciat. enī. quia lex facta p̄ theo- dosium qui immutat z corrigit ius antiquum in hoc. l. q̄ hodie sit necesse agnatis qui sunt successuri ab testa- to s̄m formam istius. l. z ista inuestigatio est vtilis: q̄ cuz illa. l. sit contra ius antiquum debet stricte intelligi z nō extendi ad aliud q̄ ad id quod in eo exp̄essum est: vt. l. precipimus. in. fi. C. de ap. quod fa. ad multa que dicā in .q. disputata quam. j. scribam. C. Op. ista necessitas im- ponitur quando pupillus non habz tutores legitimos: vt hac. l. in prin. sed ipse agnatus v̄ cognatus hodie est tutor legitimus qui sperat habere hereditatem: ergo nō habet necesse petere tutorem. Dicit. Dy. intelligas hoc quando datus in testamento erat remotus vel excusat⁹ ita q̄ non vocabantur legitimi: sed locus erat datiuo: vt .l. si sub condi. §. de test. tu. vel eo casu quo primio: erat inabilis inabilitate temporali vel alijs casibus in quibus locus est datiuo s̄m Dy. quod no C. Sed contra istud oppo. de. l. sciant. que loquitur d̄ illo agnato cui incūbe- bat onus petendi tutorem a tempore mortis d̄functi. di- cit enim tex. sciant illi qui vocantur ad hereditatem pu- pilli si mortuo patre infra annum zc. sed si pupillus ha- buit in testamento tutorem qui est remotus vel excusat⁹ non debuit ei peti tutor: a tempore mortis: ergo illa con- stitutio non habet locum nec debet extendi cum sit con- tra ius cōe: vt dixi. Rūdeo teneo Dy. quod enīz dicitur infra annum a morte testatoris subaudi: z imminēte ne- cessitate: hoc p̄batur in simili in. l. iij. §. si quis heredita- tem. j. de sta. li. Item aduerte q̄ videtur colligi ex ver- bis Dy. q̄ si successurus ab intestato est tutor legitimus quod est quando non subest impedimentum q̄ eo casu non impediatur si tutorem non petierit: z sic videtur q̄ si inuentarium non faciat: z non administrat non punia- tur illa constitutione. Contrarium credo sicut determinā- tum est in matre cui scilicet delata est tutela legitima si n̄ administrat legitime punitur: z not. j. ad tertul. l. ij. §. si mater. vers. q̄ si pater. Cum enim ipse idem sit tutor le- gitimus ad eius curam pertinet facere inuentarium: z le- gitime administrare. quod si non facit punitur. argu. j. ad tertul. l. ij. §. idoneos z. §. se. Nec ob. quod dicit dy. q̄ fateor: q̄ non punitur q̄ non petijt: sed quia non legi- time administravit: non ob. q̄ hoc non dicitur in. l. sciat vt ibi dicam. C. Op. matri hodie defertur legitima tute- la. per. l. vt in autē. matri z auie. ergo ei non imputatur si tutorem non petierit cum pupillus habeat cām legiti- maz: ita r̄ndit Dy. No. q̄ mater z auia non coguntur esse tutrices: sed ita demuz sunt si volunt: vt. d. auē. ma- tri z auie. iō cum nullus sit legitimus remanent iura an- tiqua incorrecta quod placet: z per hoc determino text. istum qui dicit q̄ mater tunc tenetur petere tutores quā- do non habet tutores legitimos. hodie non potest ha- bere tutores legitimos pupillus matre existente anteq̄ mater sit in mora: q̄ ipsa prefertur omnibus legitimis: vt. d. auē. matri z auie. punitur ergo mater si tutores nō petierit si in mora fuerit: vel anteq̄ sit per moram exclu- sa non renunciauit ita q̄ deueniatur ad legitimum: z lz p̄batur de iure antiquo. in. d. l. ij. §. si mater. ver. q̄ si pa- ter. sed s̄m ista tēpora eo casu quo mater non p̄t esse tu- trix legitima excusatur si pupillus habet alium legitimū vt lz exp̄esse dicit tex. z gl. no. C. ad tertul. l. matres. nec puto q̄ matri imputetur si non petijt eos cogi admini- strare vel facere inuentarium: q̄ huius cura nō videtur ei iniuncta. Nec ob. quod dicitur in. d. l. ij. §. idoneos. z .§. se. q̄ cōstitutio punit matrem si pupillis tutores non petierit: vt. j. l. pxi. z. d. l. ij. §. si mater. No. q̄ dicit pe- tierit quod est futurum vel preteritum subiunctiu: z sic debet intelligi cum effectu: vt. l. i. in prin. §. quod quisqz iuris. vnde in petit. ab ea requiritur plenum officium: vt

a Omas r n. fide iubere si plures de- linquit vel sunt cōperti cū armis p̄ vnus fidei- ubere p̄ alio. allegāt doc. istū tex. in. l. bis. §. si ser- uos. de fide- ius. z h q̄ di- cit hic bar. i- tellige verū si nō sūt sus- pecti. alias se- cus s̄m gl. i- autē. d̄ exhi- reis. §. suspe- z an. z q̄ sūt plures inq̄- ti possit vn⁹ p̄ alio testifi- cari. vid an- gel. i. i. h. de- sic. z bal. in- l. qm̄ liberi. de testi. z in- l. h. de accu- sa. z vid spe- in ti. d̄ testi- §. i. v. qd si q̄t. z ibi vid oino io. an. z ad hanc do- ctrinā tradi- tā p̄ bar. hic adde bald. p̄ illū tex. in. l. oēs. in. i. co- lū. de epi. et- cle. z ange. z imo. in. l. re- os. in prin. d̄ duo. reis.

b ij